

VAN VOORLEZEN EN TONEELSPLEN NAAR... TONEELLEZEN!

LESSENPAKKET 2DE EN 3DE LEERJAAR LAGER ONDERWIJS

**VLAAMS-
BRABANT**

AAN DE SLAG MET TONEELLEZEN

Leraars voelen zich bekwaam om lezen en leesmotivatie te promoten bij leerlingen wanneer ze over de nodige achtergrond beschikken. Om leraars te ondersteunen bieden we enkele strategieën tot leesbevordering aan via dit lessenpakket.*

Dat is dan ook meteen het doel van de lessenpakketten rond Leeshelden, een traject dat leesbevordering en leesplezier wil aanwakkeren bij kinderen uit het 2de en 3de leerjaar lager onderwijs. Belangrijk hierbij is het aanreiken van leuke, haalbare methodieken. Net als het aanbieden van duidelijke handleidingen bij het organiseren van vakoverschrijdende activiteiten omtrent leesplezier.

In dit lessenpakket gaan we dieper in op toneellezen. We gaan aan de slag gaan met specifieke toneelboeken, die een verhaal brengen aan de hand van een scenario!

Bij toneellezen wordt er hardop gelezen... vorgelezen dus. Alleen stopt het daar niet bij. Er nemen namelijk verschillende kinderen deel aan het toneellezen, wat leidt tot een samenspel van voorlezen en luisteren. Het is belangrijk dat er goed geluisterd wordt, zodat iedereen zich kan inleven in zijn/haar rol en iedereen goed kan volgen.

Bij toneellezen gaan de leerlingen heel wat herhalen, een grote kracht bij deze leesmethode. Je herhaalt niet omdat je moet herhalen, maar omdat je je voorbereidt op het brengen van het stukje. Je leeft je volledig in een verhaal in en leert je eigen personage steeds beter kennen.

Theaterlezen is samen lezen, samen ontdekken en samen leesplezier ontwikkelen. Het is een leuke, instapklare manier om samen te lezen met de hele klas!

Je hebt geen voorkennis nodig om met dit lessenpakket te werken.

Het pakket dient als leidraad. Je bent dus niet gebonden aan spelregels. Het lessenpakket is aanpasbaar voor iedere klas en situatie.

Doe vooral jullie ding en... veel leesplezier!

KORTE INFO

VOLLEDIGE TRAJECT

± 6 lesuren

DOELGROEP

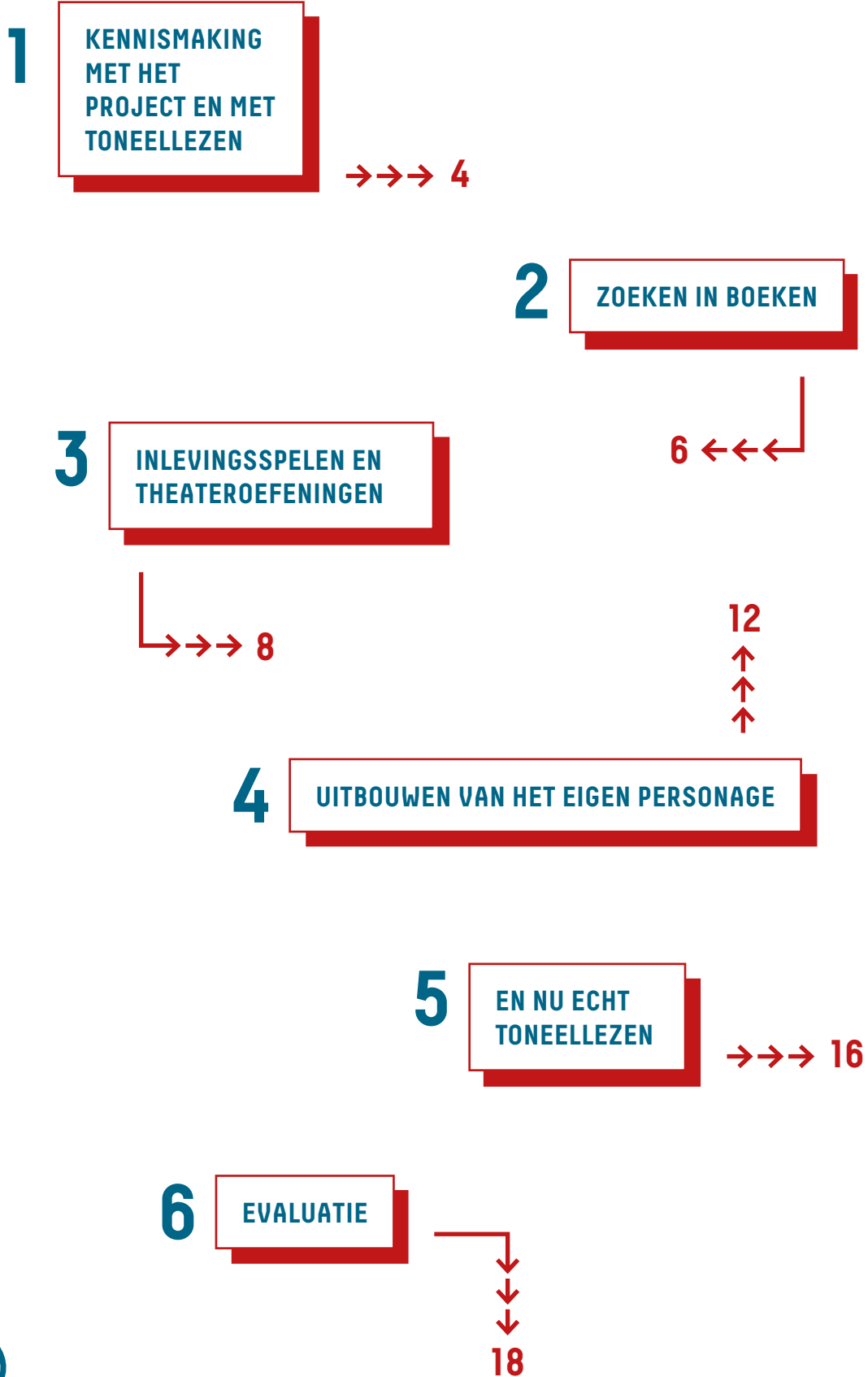
Leerlingen 2de leerjaar

Alle doelstellingen uit dit lessenpakket zijn gebaseerd op de eindtermen van de Vlaamse Overheid, het leerplan Nederlands van het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap (tweede graad lager onderwijs) en de Zill leesplansite van het Katholieke Onderwijs.

*https://www.iedereenleest.be/over-lezen/nieuws/onderzoek/scriptieprijsleesbevordering2020_eervollevermelding_hannavanwambeke

INHOUD

MODULE

KENNISMAKING MET HET PROJECTEN MET TONEELLEZEN

DUUR 30 minuten tot 1 uur

DOELEN

- ★ De leerlingen leren verhalen te lezen die aan hun belangstelling tegemoet komen en hun belevingswereld uitbreiden.
- ★ De leerlingen gaan genietend lezen.
- ★ De leerlingen exploreren een variatie aan tekstmateriaal.

MATERIAAL

Voorzie verschillende toneellezenboeken die de leerlingen kunnen inkijken. Liefst minstens evenveel boeken als er leerlingen zijn. Opgelet: je voorziet meerdere exemplaren van hetzelfde boek (je gaat namelijk groepjes maken op basis van deze boeken). Neem gerust op voorhand contact met de bibliotheek, zij kunnen je vast heel wat boeken uitleenen.

★ **STAP 1****VOORBEREIDING**

Toneellezen kan op verschillende manieren. Je kan het doen aan de hand van specifieke toneellezenboekjes of je kan een toneel maken van een zelfgekozen boek.

Heb je niet veel tijd of heeft je klas op dit moment niet heel veel inspiratie? Opteer dan voor een specifiek toneellezenboek, waarbij de rollen al verdeeld zijn.

Voor de start van de les, tover je een heel arsenaal aan toneelleesboeken uit je zak. Je verspreidt de boeken over de hele klas. Wanneer de leerlingen terug naar de klas komen, hou je ze even tegen voor de klasdeur.

Enkele voorbeelden van leuke toneellezenboekjes voor het 2de leerjaar zijn (geordend van makkelijk naar moeilijk):

- ★ Zelf gemaakt – *Anke Werker en Rick de Haas*
- ★ Kikkers, kikkers en nog meer kikkers – *Elle Van Lieshout en Erik van Os*
- ★ Kit en Kaat bakken stiekem voor de koning – *Jolanda Horsten*
- ★ De heks van de Toffeestraat – *Monique van der Zanden*
- ★ Storm en zijn schat – *Sanne de Bakker*

★ **STAP 2****REFLECTIE: WAT IS TONEELLEZEN**

Vertel hen dat er over de hele klas boeken liggen. Ze mogen zelf op zoek gaan naar de boeken en mogen er zoveel inkijken als ze willen. Ze mogen dit alleen doen, in groep, ze mogen wisselen wanneer ze willen en doen dit op eigen tempo. Ze mogen dus volledig zelf op verkenning gaan. Zo krijgen ze zelf de kans om uit te zoeken wat er zo speciaal is aan deze boeken en wat ze hier dan net mee kunnen doen.

Geef hen rustig te tijd om alles te verkennen. Het is de bedoeling dat ze als klasgroep, individu of vriendengroepje zelf hun conclusie maken bij de boeken en zelf besluiten wat ze ermee kunnen gaan doen.

Afhankelijk van je groep en de interesse, geef je hen hiervoor minstens een klein half uurtje tot een uurtje. Je wil namelijk dat ze zoveel mogelijk boeken verkend hebben en dat ze op z'n minst al enkele stukjes gelezen hebben.

Aan het einde van het verkenningsmoment hebben ze allemaal een boek gekozen en gaan ze hiermee aan hun tafel zitten.

TIP

Heeft jouw klas een stevige houvast nodig? Opteer dan voor een boek dat al opgedeeld is in een toneeltje. Heeft jouw klas heel wat fantasie en drive, laat hen gerust een zelfgekozen boek tot een toneelstuk verwerken.

MODULE 2

ZOEKEN IN BOEKEN

DUUR 1 uur

MATERIAAL

Toneelleesboeken

DOELEN

- ★ De leerlingen leren taalactiviteiten (spreken, luisteren, schrijven en lezen) planmatig voor te bereiden en uit te voeren.
- ★ De leerlingen reflecteren op de functie van en de onderlinge relatie tussen lichaamstaal, gebarentaal, beeldtaal en gesproken taal.
- ★ De leerlingen voeren onderhandelende gesprekken om een taak gezamenlijk aan te pakken of een oplossing te vinden voor een probleem.

★ STAP 1

DE UITLEG

De leerlingen eindigen allemaal met een boek in hun handen aan hun tafel. Dan ga jij de lijst af met de boekjes die je in de klas hebt gelegd. Horen de leerlingen de titel van hun boek? Dan steken ze het boek omhoog. Op die manier ga jij groepjes vormen waarin de leerlingen gaan toneellezen.

Je vormt groepjes van 3 à 4 personen. Blijven er leerlingen over of klopt het niet? Dan verdeel je hen verder over de reeds bestaande groepjes of maak je een nieuwe kleiner groepje.

Leg de leerlingen uit wat er gaat gebeuren: De leerlingen gaan met hun groepje hun boek verkennen. Ze zoeken 1 verhaaltje dat ze leuk vinden en gaan dit helemaal uitwerken tot een klein toneelstukje. Ze mogen het boek de hele tijd gebruiken, ook tijdens het toneelstukje. Ze moeten dus niets van buiten leren.

Het leestoneelstukje dat ze opvoeren, kunnen ze opvoeren voor de klas of voor de helft van de klas. Meer daarover in module 5 – En nu echt toneellezen.

TIP

Het verkennen doen ze luidop. Geef daarom de groepjes genoeg ruimte, zodat ze zich voldoende kunnen concentreren en zich toch ook al voldoende kunnen uiten binnen hun eigen groepje.

★ STAP 2

HET VERKENNEN EN DE KEUZE

De groepjes gaan aan de slag, kiezen een verhaal en gaan het een eerste keer in groep lezen. Ze verkennen de verschillende rollen en pinnen zich nog niet vast op één enkele rol. Dat betekent dat ze in deze fase in groep verschillende verhaaltjes en verschillende rollen zullen lezen. Moedig hen aan om dit te doen. Ze hebben een heel uur de tijd om meerdere verhalen en rollen te verkennen.

Naast het lezen van de rollen gaan ze ook met elkaar in gesprek.

- ★ Wat gebeurt er in het verhaal?
- ★ Wat voelen zij hierbij?
- ★ Hebben ze dit zelf al eens meegemaakt? Wat zouden zij doen?
- ★ Willen ze vrienden zijn met het hoofdpersonage?
- ★ Doen de personages hen aan vrienden/familie denken?

De leerlingen gaan in interactie met elkaar over de inhoud.

Aan het einde van het uur beslissen ze in hun groep welk verhaal ze gaan lezen en welke rol ze hier individueel bij gaan spelen.

TIP

Overweeg om een groter lokaal op te zoeken. Is er een schoolbib? De refter? Een zolder?

3

MODULE

INLEVINGSSPELEN EN THEATEROEFENINGEN

DUUR 1 uur

MATERIAAL

Zie speluitleg

DOELEN

- ★ Plezier beleven aan het gebruiken van de eigen verbeelding in een muzische context - verder denken dan het gebruikelijke - (onder begeleiding) op zoek gaan naar een creatieve, fantasievolle vormgeving
- ★ Plezier blijven beleven aan het verbeelden in diverse contexten - ongewone verbanden durven zien en leggen, durven fantasievol improviseren en vormgeven
- ★ Spontaan reageren op muzische prikkels: meebewegen op muziek, reageren op drama, meedansen met anderen, ...

★ STAP 1

VOORBEREIDING

De boeken worden een uurtje achtergelaten in de klas. Het is tijd voor improvisatie, fantasie en beweging. Ga op zoek naar een ruimte met veel bewegingsruimte en weinig obstakels. Ideale ruimtes: buitenruimte, een refter met alle tafels opzij, een turnzaal, ...

MAGISCHE BAL

Voorbereiding: geen

Materiaal: geen

Terrein: De leerlingen staan in een grote cirkel. Vorm een kring. Iedereen staat recht. Jullie gaan een imaginaire bal doorgeven. Hou je handen alsof je een bal vasthebt. Maar de bal heeft magische krachten. Telkens hij wisselt van leerling, verandert hij zelf ook. De leerlingen beelden uit wat de bal met hen doet. Ze vertellen het dus niet, maar beelden het uit!

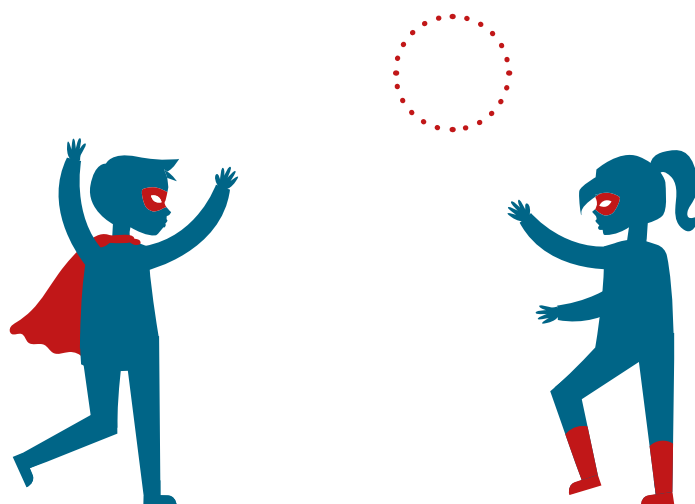
Voorbeeld: De leerkracht heeft de bal vast en de bal is ijskoud. De leerkracht bibbert terwijl hij of zij de bal doorgeeft aan een leerling. Wanneer de leerling overneemt, verandert de bal in een bal vol snot en de leerling vindt dit heel vies en beeldt uit dat de bal plakt. De leerling geeft door aan de volgende leerling en de bal wordt ineens heel zwaar ...

De rest van de groep mag reageren op de bal en ze mogen zeggen wat ze zien dat de bal doet. Geef de bal kalm door, zodat alles wat uitgebeeld wordt heel duidelijk te zien is.

★ STAP 2

ENERGIZERS, IMPROVISATIE EN THEATER

Kies enkele spelen uit die je met je klas wil uitvoeren. Laat je in je keuze leiden door wat je denkt dat je groep graag wil doen, maar probeer hen ook een beetje uit hun comfortzone te laten stappen. Begin best eerst zelf en doe telkens enkele dingen voor die ze dan moeten nadoen. Doe zelf ook heel actief mee. Op die manier raken ze hun eerste schroom kwijt.

HET STRAATJE ZONDER EIND

Vorbereiding: geen

Materiaal: geen

Terrein: Een ruimte zonder obstakels met een duidelijk eind- en beginpunt.

Ga allemaal aan één kant van de ruimte staan. Voor jullie ligt een straat. Jullie moeten allemaal aan de overkant geraken, maar telkens jullie naar de overkant gaat, verandert de straat. De leerlingen beelden actief uit hoe ze de vreemde staat oversteken. Doe als begeleider actief mee, dat vinden ze heerlijk!

Voorbeeld: Jullie staan klaar om de straat over te steken. Alleen is het zo hard aan het stormen dat je echt moet vechten tegen de wind om aan de overkant te raken. Opgepast voor vliegende voorwerpen in de storm!

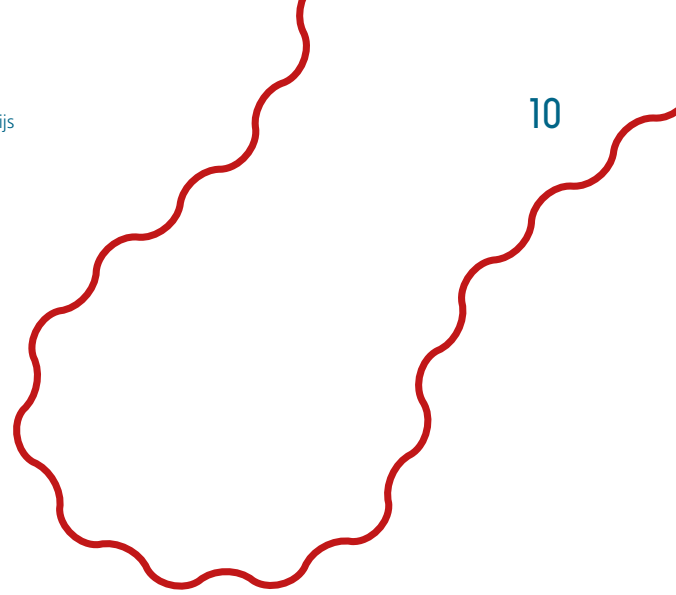
De overkant gehaald? Gelukkig maar. Draai je om, klaar om de straat weer over te steken. Maar de straat is nu veranderd in een kleefmoeras. Het kleeft zo hard dat je schoenen blijven plakken... Daarna komt dan weer een heerlijk zachte grasstraat, waar je eigenlijk graag in wil gaan slapen, zo zacht is het gras!

TIP

De kinderen mogen elkaar helpen om de straat over te steken.

TIP

Laat hen zelf bedenken wat voor gekke de straat doet.

VERBEELDEND TIKKERTJE

Vorbereiding: Teken 4 cirkels op de vloer of bakken op een andere manier 4 plekken in de ruimte af (bv. leg 4 matten of gebruik kleefband). Leg de materialen verspreid over de cirkels.

Materiaal: Allerhande materialen (bv. voetbal, jongleerbal, beker, badmuts, boek, borstel,...). Geef voldoende keuze!

Terrein: Geen groot terrein. Het is belangrijker dat ze zien wat andere leerlingen uitbeelden, dan dat ze een marathon lopen. Ze moeten ook makkelijk getikt kunnen worden zodat ze allemaal eens uitbeelden.

Duid een tikker aan (of kies meerdere tikkers als het een grote groep is). Wanneer de tikker iemand tikt, gaat deze leerling naar 1 van de 4 cirkels. De leerling neemt een voorwerp en beeldt daarmee iets uit. Maar hij/zij mag niet uitbeelden waar het voorwerp normaal voor dient. Zo mag hij/zij bijvoorbeeld een beker uitbeelden als handtasje, een badmuts gebruiken als flosdraad voor je tanden, ... Wanneer een andere leerling kan raden wat de leerling uitgebeeld heeft, mag de leerling weer vrij. Wissel tijdig van tikker en speel zelf gewoon mee!

NACHTWAKER

Vorbereiding: geen

Materiaal: een zaklamp

Terrein: een open ruimte (liefst verduisterd). We bevinden ons in het museum van schone kunsten. Het is nacht en er is niemand te bespeuren. Tijdens de nacht komen de beelden in het museum tot leven. En ze bewegen in de ruimte.

Maar er is nog steeds een nachtwaker die niet mag ontdekken dat de beelden eigenlijk leven! Kies een nachtwaker die even naar buiten gaat. Terwijl de nachtwaker buiten staat, verspreiden de andere leerlingen zich in de ruimte. Ze doen alsof ze beelden zijn.

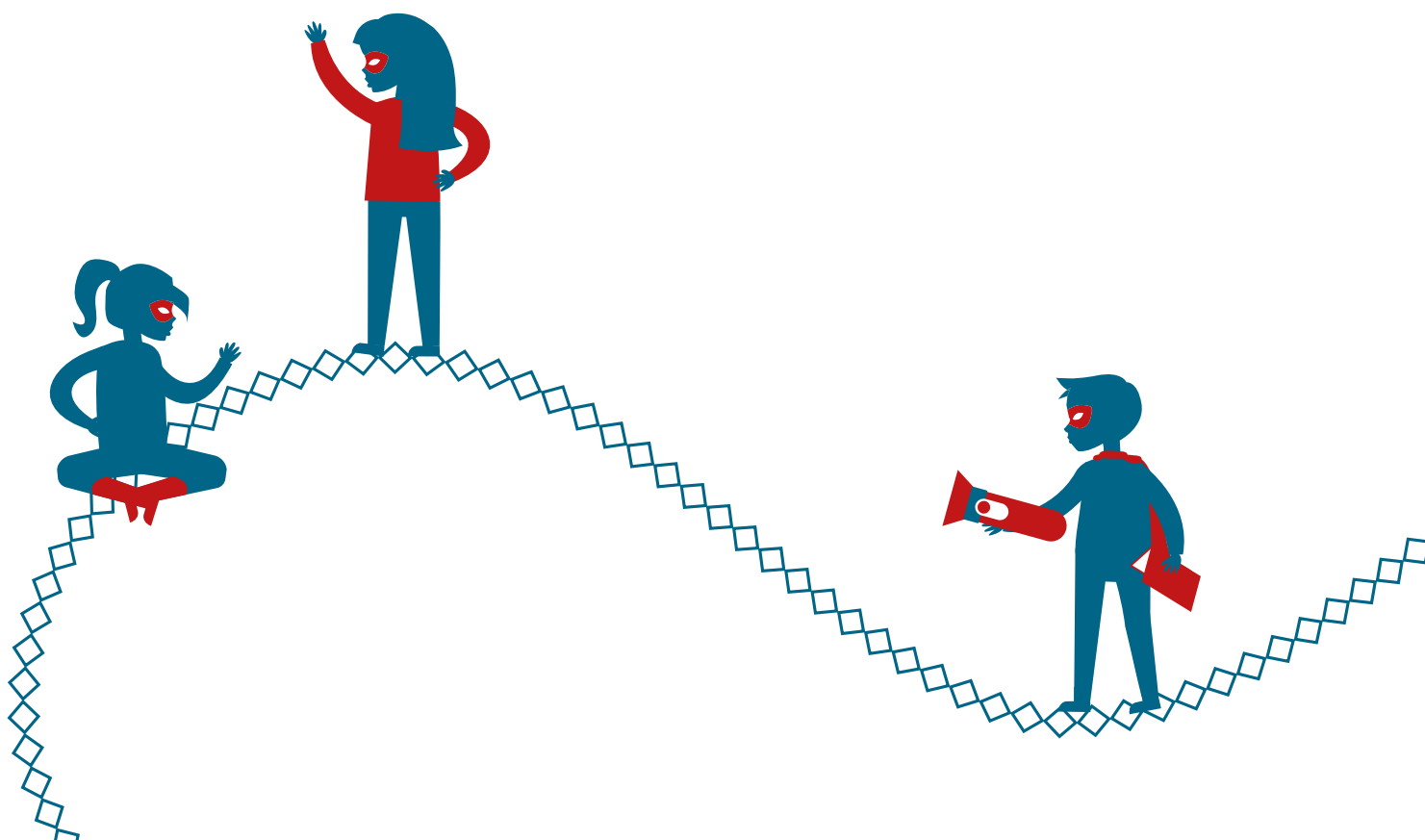
De nachtwaker wordt binnengeropen en wandelt tussen de standbeelden. De standbeelden mogen bewegen, maar enkel wanneer de nachtwaker het niet kan zien. Heeft de nachtwaker een leerling betrappt? Dan is de leerling af en gaat die op de poep zitten. Kan de nachtwaker alle standbeelden strikken?

TIP

Verduister de ruimte en geef de nachtwaker een zaklamp.

TIP

Zelf op zoek naar extra fantasie spelletjes? Ga dan zeker eens langs op de website van de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk www.speelplein.net/beterspelen/spelen/speelidee_fantasie of neem een kijkje in de spelendatabank van Mediaraven www.spelensite.be/zoeken.

4

MODULE

VERDIEPEND WERKEN: UITBOUWEN VAN HET EIGEN PERSONAGE

DUUR 1uur

MATERIAAL

- ★ Toneelleesboeken
- ★ A4 papier, schaar, potloden, balpennen,...

DOELEN

- ★ De leerlingen blijven plezier beleven aan het verbeelden in diverse contexten - ongewone verbanden durven zien en leggen, durven fantasievol improviseren en vormgeven
- ★ De leerlingen kunnen een onvolledig verhaal met behulp van tekeningen, prenten ... aanvullen.

★ STAP 1

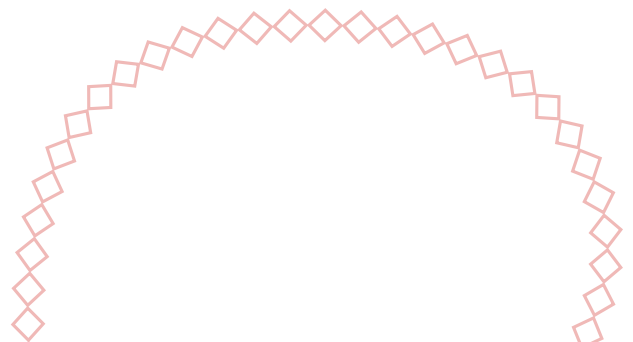
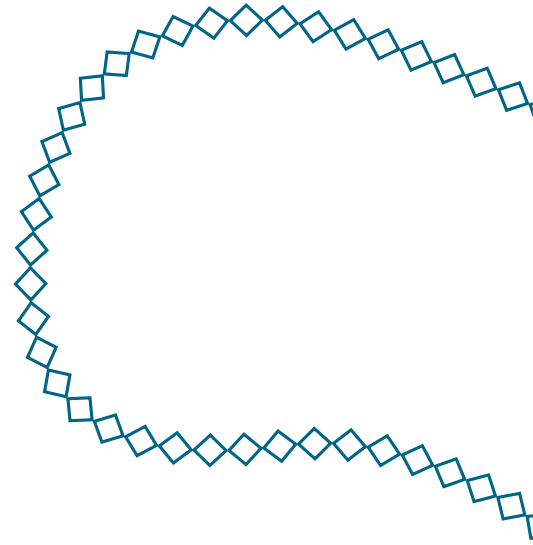
UITBOUWEN VAN EEN ACHTERGRONDVERHAAL

De leerlingen gaan aan de slag met hun personage. Deze opdracht is eerder individueel, maar kan ook in groep aangepakt worden.

De leerlingen lezen eerst het uitgekozen verhaal nog eens in hun groepje en gaan een betere connectie aan met hun personage. Dat doen ze door het personage een eigen achtergrondverhaal te geven.

Heeft hun personage broers of zussen? Houdt hij of zij van basketballen? Is hij of zij een echte danser? Als leidraad hiervoor gebruiken ze het werkblaadje dat je op volgende pagina kan terugvinden. Kopieer dit voor alle leerlingen en laat hen hierop hun personage uitwerken. Ze kunnen noteren, maar ook tekenen!

Waarom? Het uitbouwen van het achtergrondverhaal zorgt voor een betere connectie tussen de leerlingen en hun personages. Het laat hen nadenken over de gevoelens van een personage en geeft hen een bredere basis om de personages tot leven te laten komen.

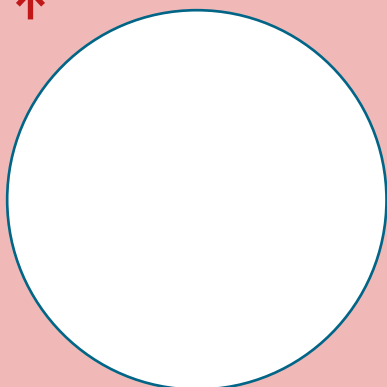

WELKE HOBBY'S HEEFT MIJN PERSONAGE?

.....
.....

WAAR WOONT MIJN PERSONAGE?

.....
.....

HOE ZIET DE FAMILIE VAN MIJN PERSONAGE ERUIT?

.....
.....

WAT IS DE GROOTSTE DROOM VAN MIJN PERSONAGE?

.....
.....

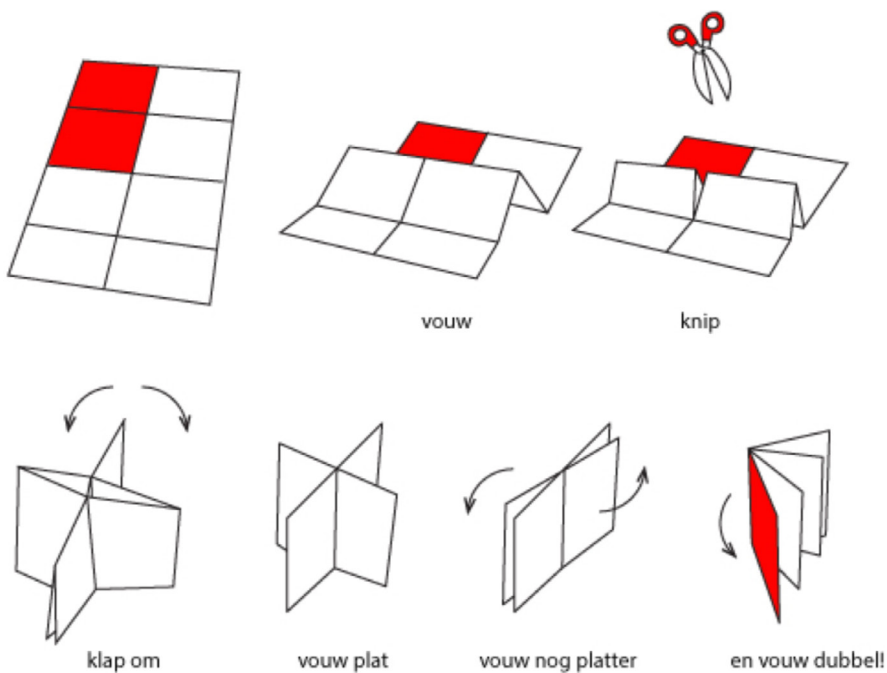

★ **STAP 2****HET PERSONAGE KRIJGT EEN EIGEN BOEK**

Nu het personage zo'n tof verhaal heeft gekregen, zou het jammer zijn om dat verhaal niet in een echt boek te gieten. Volg de knip- en knutselwerkwijze om met de leerlingen hun eigen boekje te maken.

De rode vlakken geven de voor- en achterkant van het boekje weer. Laat hen deze vlakken aanduiden vooraleer ze gaan knippen.

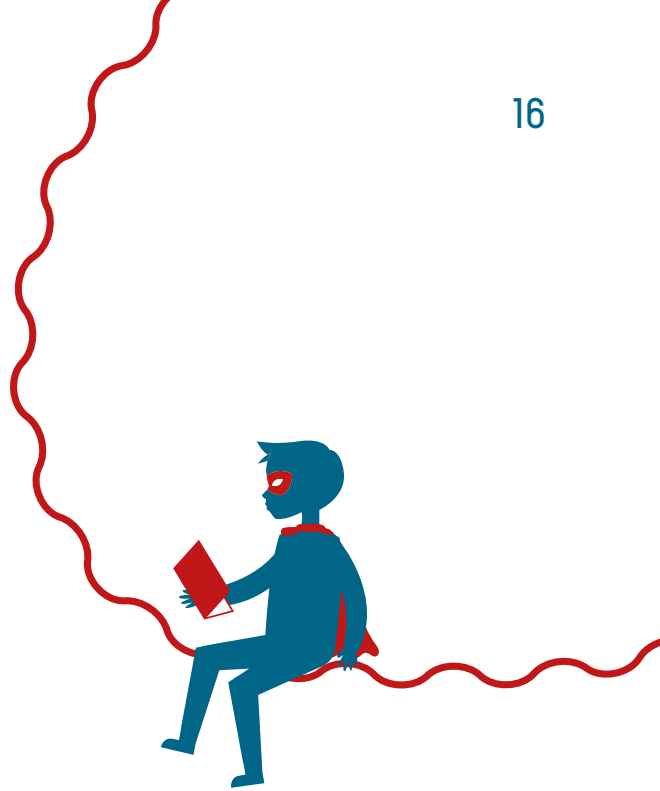
Hebben ze het boekje kunnen vouwen? Dan kunnen ze de voorstelling van hun personage optekenen en opschrijven. De boekjes kunnen ze dan daarna aan hun groepsgenoten tonen. Op die manier leert iedereen ook de personages van de groep kennen.

5

MODULE

EN NU ECHT TONEELLEZEN

DUUR 1 uur

MATERIAAL

Toneellesboeken

DOELEN

- ★ De leerlingen kunnen zich bewust worden van interesse in expressievormen en dit aangeven of laten blijken in (spontane) persoonlijke keuzes - bij zichzelf ervaren wat goed lukt en dit uitdrukken - met ondersteuning een (eigen) creatie presenteren voor vertrouwde personen in een veilige omgeving.
- ★ De leerlingen kunnen (spontaan) experimenteren met expressiemogelijkheden om een eigen idee, ervaring, fantasie vorm te geven - expressie benutten als communicatiemiddel.
- ★ De leerlingen kunnen boodschappen overbrengen met gepaste lichaamstaal of beeldende elementen ter ondersteuning van de boodschap.
- ★ De leerlingen kunnen reflecteren op de functie van en de onderlinge relatie tussen lichaamstaal, gebarentaal, beeldtaal en gesproken taal.

★ STAP 1

TERUG NAAR HET BOEK

De leerlingen hebben het verhaal al een paar keer gelezen, ze hebben hun personage uitgediept en beter leren kennen én ze hebben enkele toneeloefeningen achter de rug.

Met al deze kennis gaan de kinderen een laatste keer aan de slag. Ze kiezen een leuke plek en gaan hun toneelstukje oefenen in groep.

De leerlingen mogen steeds gebruik blijven maken van het boek. Het geheel draait dan ook om het toneellezen en niet om uit het hoofd leren!

★ STAP 2

VOORBEREIDING OP HET SPEL

Kies op welke manier je de stukjes toneellezen zal laten brengen. Opties:

- ★ Een groep leest voor de hele klas
- ★ De klas wordt in 2 groepen gesplitst en er worden twee stukjes tegelijkertijd gelezen (= minder publiek, minderpodiumvrees)
- ★ 1 groepje leest voor 1 ander groepje en ze schuiven door (een soort carrousel)

Laat hen duidelijk weten wie het publiek zal zijn, zodat ze zich hierop kunnen voorbereiden. Geef hen de kans het stukje in te oefenen met deze achtergrondkennis.

★ STAP 3

SHOWTIME

De laatste herhalingen zijn achter de rug, de zenuwen zijn aanwezig, iedereen heeft kriebels... tijd om eraan te beginnen! De leerlingen lezen hun toneelstukje voor aan het publiek en luisteren aandachtig naar de andere voorgelezen toneelstukjes.

De belangrijkste attributen zijn de boeken. Als de leerlingen willen, kunnen ze uiteraard een decor en verkleedkledij voorzien, maar dat is hier geen must. De focus ligt op het leesplezier en het toneellezen.

6

MODULE

EVALUATIE

DUUR 1 uur

DOELEN

- ★ De leerlingen kunnen kritisch luisteren naar de mening van anderen en de kern eruit halen.
- ★ De leerlingen kunnen een eigen mening formuleren en vergelijken met de mening van gesprekpartners.

MATERIAAL

Toneellesboeken

Zo'n opdracht heeft natuurlijk heel wat impact gehad op de leerlingen van de klas. Ze hebben gelezen, ontworpen, gespeeld en iets naar voren gebracht.

GA MET DE KINDEREN IN GESPREK.

Hier vind je alvast enkele gesprekstarters. Voel je niet verplicht om je aan deze vragen te houden! Je kan ook gewoon zelf een startvraag kiezen en vandaar het gesprek verder voeren.

GESPREKSSTARTERS

- ★ Wat vond je moeilijk aan deze opdracht?
- ★ Waar ben je trots op, wat heb je goed gedaan bij deze opdracht?
- ★ Was dit een leuke opdracht voor jou, waarom wel/niet?
- ★ Zou je thuis ook toneellezen, met je mama/papa/broer/zus/...?
- ★ Kun je zonder te praten laten merken/uitbeelden wat je van het boek vond?
- ★ Stel je voor dat jij de schrijver bent van het boek, wat zou je anders maken in het boek? Waarom?
- ★ Wat vond je anders aan toneellezen dan aan gewoon lezen? Zou je het opnieuw doen?

DIT KAN JE OP TWEE MANIEREN DOEN

Klassikaal ga met de hele klas aan de slag. De leerkracht wordt 'moderator' en brengt de vragen aan en leidt het gesprek in goede banen.

In groepjes zet 2 groepjes bij elkaar en geef hen enkele vragen die ze moeten bespreken. Zo vertellen ze aan elkaar wat ze ervaren hebben. Leg als leerkracht natuurlijk je oor te luister, zodat je weet wat de kinderen van deze opdracht vonden.

COLOFON

WETTELIJK DEPOTNUMMER
D/2021/8495/16

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Provincie Vlaams-Brabant
Provincieplein 1
3010 Leuven
Ondernemingsnummer
0253.973.219
september 2021

VORMGEVING
Toast Confituur Studio

MET DANK AAN
Katja Grammens, Cindy Van Dijk,
Sarah Wyndaele, Tess Van den Borre
en Saskia Schelfaut

Deze fiches kwamen tot stand in het kader van het project 'Leeshelden' dankzij een subsidie van de Vlaamse Overheid.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een automatisch gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enig andere manier zonder voorafgaande toestemming.

www.vlaamsbrabant.be

LEESHULDEN.BE

Meer info?

Provincie Vlaams-Brabant

Provincieplein 1

3010 Leuven

vlaamskarakter@vlaamsbrabant.be

